

BLOCKCHAIN OG KONKURRENCERET

Blockchain-teknologi kaldes for den nye digitale revolution, som vil medføre grundlæggende forandringer af vores arbejdsprocesser og forretningsmodeller. Her er det, du skal vide om samspillet mellem blockchain og konkurrenceret.

HVAD ER EN BLOCKCHAIN?

En blockchain (Distributed Ledger technology) kan beskrives som en kæde af blokke, der indeholder transaktioner. Blokkene er forbundet gennem kryptografiske henvisninger. Det vil sige, at hver blok er kendetegnet ved en kryptografisk, unik nøgle med et tidsstempel (hash), som henviser til den foregående blok. Transaktionerne bliver verificeret og valideret af netværket, som dermed sikrer, at transaktionerne er korrekte. En blockchain kan være et offentligt tilgængeligt system eller et privat system. Blockchain fungerer uden mellemlid, idet det er decentralt organiseret og distribueret mellem alle deltagere i netværket.

Dermed er blockchain en decentral og åbent distribueret journal, som gør transaktionerne verificerbare og effektive. Det betyder, at en blok ikke kan manipuleres, uden at det påvirker de tidligere blokke, så nøglerne ikke længere passer sammen. Derfor er blockchain hurtigt blevet populær i finanssektoren som betalingsmiddel.

HVOR KAN BLOCKCHAIN BRUGES?

Der findes en række områder, hvor blockchain kan bruges. Mest populært er blockchain som kryptovaluta, fx Bitcoin eller Ethereum, men det anvendes også i andre industrier. Et andet eksempel er shippingindustrien, hvor der er høje krav til sikkerhed og komplekse processer, som involverer mange enheder, myndigheder og selskaber. Ifølge en pressemeddelelse fra 2019 anvender Mærsk fx blockchain til håndtering af deres fragt- og transportdokumentation.

Et andet eksempel, hvor blockchain kan anvendes, er ejendomshandler, som omfatter dokumentation, der skal sendes sikkert mellem de forskellige parter i en handel. Her kan processen strømlines ved at gemme dokumenterne på en blockchain. Det betyder, at dele af processen foregår automatiseret, og alle parter har de samme oplysninger og opdaterede dokumenter pga. den decentral distribution.

Blockchain-teknologien har åbenlyse fordele, som gør det lettere at udføre transaktioner og verificere data. Derfor forventes teknologien også at blive anvendt bredere i fremtiden.

KONKURRENCERETLIGE UDFORDRINGER I BLOCKCHAIN

Selvom blockchain er en ny måde at gennemføre transaktioner på, så gælder konkurrencereglerne også her. Derfor er det vigtigt at overveje, hvordan konkurrencereglerne kan komme i spil, så nye initiativer opbygges i overensstemmelse med konkurrencereglerne.

Udveksling af oplysninger

Konkurrencereglerne kræver, at virksomheder agerer uafhængigt og individuelt på markedet. Udveksling af følsomme oplysninger mellem konkurrenter er derfor som hovedregel ikke tilladt.

En blockchain er ikke i sig selv konkurrencefordrejende, men på grund af den tekniske udformning kan den danne grundlag for et brud på konkurrencereglerne. Det skyldes, at en blockchain kan udformes som et åbent netværk og distribuere oplysninger "in realtime", hvor alle deltagere har adgang til alle oplysninger og transaktioner.

Derfor kan der være en betydelig risiko for, at konkurrerende virksomheder kan komme til at udveksle oplysninger via et system, som anvender blockchain. Det er derfor nødvendigt at overveje anvendelse, deltagende parter og det materiale, som deles, med omhu.

Ulovlige aftaler

Blockchain giver mulighed for at automatisere processer. Fx kan en smart contract udføres automatisk, når bestemte betingelser er opfyldt. Det betyder, at teknologien også kan bruges til at effektuere processer mellem forskellige parter.

Det er ikke ulovligt at bruge en blockchain til at automatisere processer eller samarbejder. Der kan dog opstå konkurrenceretlige problemer, hvis en blockchain bruges til at implementere eller gennemføre en fælles beslutning om prisudvikling eller produktionsmængder mellem konkurrenter. Det samme gælder for situationer, hvor en smart contract udføres automatisk på grund af konkurrencefordrejende parametre. Fx er det ulovligt, hvis en smart contract indebærer en markedsopdeling mellem konkurrenter.

I sidste ende er det ulovligt at deltage i et kartel i den virtuelle verden såvel som i den fysiske verden.

Adgang til og adfærd på en blockchain

En anden udfordring kan opstå ved brug af private blockchains. Det vil sige, en blockchain der kun giver adgang til en bestemt kreds efter godkendelsen af netværket. Det kan medføre, at andre udelukkes fra at deltage.

Generelt kan virksomheder frit vælge sine samarbejdspartnere. Men på samme måde som i den fysiske verden er der andre rammer for virksomheder med en dominerende markedsposition. For disse virksomheder kan det være problematisk at begrænse adgangen eller udelukke bestemte virksomheder fra en blockchain, hvis netværket eller infrastrukturen er nødvendigt for at deltage på markedet. Det skaber adgangsbarrierer, forhindrer konkurrence og kan blive betragtet som en ulovlig leveringsnægtelse.

KONTAKT

Marie Løvbjerg
Senioradvokat
3334 4383
mal@horten.dk

Sarah Maringele
Juridisk konsulent
3334 4352
sam@horten.dk